

Souhrnná teritoriální informace:

Uganda

Zastupitelský úřad 23. 5. 2022 15:28

Uganda má velmi pozitivní vztahy s ČR. Země je členem Východoafrického společenství (EAC), AfCFTA (Africa Continental Free Trade Area) a aktivně se zapojuje do mírových misí OSN. Země se snaží vymanit z pozice země, která vyváží nezpracované komodity.

Trendem je vybudovat zpracovatelský průmysl a poté export produktů s přidanou hodnotou. K tomu Uganda potřebuje industrializovat zemi a hlavně zemědělství. Chce také posílit zemědělskou soběstačnost. Uganda má velmi úrodnou půdu a má potenciál stát se obilnicí východní Afriky.

Dobré jméno ČR v Ugandě dlouhodobě napomáhá českému exportu. Hlavními vývozními položkami jsou zemědělské technologie, obranné a bezpečnostní prostředky. Český export do Ugandy je stabilní a obchodní bilance je výrazně pozitivní pro ČR. Země má zájem nejen o hotové výrobky, ale i o přenos know-how.

Prezident Yoweri Museveni (nar. 1944) je u moci od r. 1986, jeho kandidaturu ve volbách 2021 umožnily ústavní změny, které přes protesty opozice a obyvatel prosadila jeho strana NRM v parlamentu v r. 2017; do té doby byl věkový limit prezidentských kandidátů 75 let. Už v r. 2005 bylo odstraněno ústavní omezení počtu mandátů. Dominantní postavou opozice ve volbách se jednoznačně stal Robert Kyagulanyi Ssentamu alias Bobi Wine (nar. 1982), hudebník a opoziční poslanec, představitel mladé generace silně nespokojené s vládou (kromě autoritářského stylu a militarizace země hlavně s vysokou nezaměstnaností). Zatímco Museveni zdůrazňuje své úspěchy, potřebu kontinuity a stability, na mladší voliče už tato rétorika dávno nezabírá. Účinkem se mívá i argumentace nespornými Musevenihovými zásluhami o Ugandu. Diktátory Idi Amin i Milton Obote jsou pro voliče mladší 35 let, kteří nikdy nezažili jiného prezidenta než Musevenihov, jen dávnou historií, která nemá žádnou relevanci pro řešení jejich každodenních politických i ekonomických obtíží. Podle demografických údajů je přítom mladších 35 let celých 81 % (!) obyvatel Ugandy. Do budoucna lze tedy očekávat rostoucí tenze mezi vedením země a mladou generací.

Základní údaje	
Hlavní město	Kampala
Počet obyvatel	45,7 mil
Jazyk	angličtina, swahilština, lugandština a další místní jazyky
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	parlamentní demokracie
Hlava státu	Yoweri Museveni
Hlava vlády	Robinah Nabbanja
Název měny	Ugandský šilink
Cestování	
Časový posun	+1h (letní CET čas), +2h (zimní CET čas)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Martin Klepetko
Ekonomický úsek	Marta Anna Ledgard
Konzulární úsek	Štěpán Konopásek
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	101,6
Hospodářský růst (%)	5,1
Inflace (%)	2,2
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Ugandská republika je unitární stát; správní členění zahrnuje 4 oblasti (regions) a 135 okresů (districts) plus hlavní město Kampalu.

Země používá prezidentský systém, v němž prezident je hlavou státu a současně řídí i vládu. Prezident má široké pravomoci a je též vrchním velitelem ozbrojených sil.

Podle ústavy z r. 1995 je prezident volen ve všeobecných volbách na pětileté funkční období. Ústava byla několikrát novelizována, přičemž byl zrušen jak maximální počet po sobě jdoucích mandátů prezidenta, tak věkový limit kandidátů na funkci prezidenta. To umožnilo, aby prezident Yoweri Kaguta Museveni opět kandidoval v prezidentských volbách. Museveni, který je u moci od r. 1986 a patří tak k nejdéle sloužícím prezidentům subsaharské Afriky, zvítězil v posledních prezidentských volbách konaných v lednu 2021 se ziskem 58,6 % hlasů.

Ústava také povolila činnost politických stran, která byla omezena od konce občanské války v r. 1986; od r. 1995 je tak ugandský politický systém formálně založen na pluralitní demokracii.

Veškerou zákonodárnou moc má parlament (Parliament of Uganda), který je jednokomorový a po volbách v r. 2021 má 529 poslanců. Celkem 353 poslanců je voleno většinovým systémem v jednomandátových volebních obvodech. Stejným systémem je obsazeno 146 mandátů vyhrazených pro ženy; dále 30 křesel je nepřímo obsazováno prostřednictvím zvláštních volebních výborů, 10 poslanců nominuje armáda, 5 mládežnické organizace, 5 organizace seniorů, 5 odborové organizace a 5 sdružení zdravotně postižených. V každé z těchto skupin musí být zvolena alespoň jedna žena (resp. za armádu dvě ženy). Volební právo mají občané starší 18 let.

Ve stranickém systému dlouhodobě dominuje National Resistance Movement (NRM, Národní hnutí odporu); po volbách v lednu 2021 má v parlamentu 336 poslanců. NRM je bývalé osvobozené hnutí založené Y. Musevenim, které v r. 1986 svrhlo diktátorský režim prezidenta Miliona Oboteho.

S velkým odstupem za NRM následuje National Unity Platform (57 poslanců), nová opoziční koalice, kterou vede (dle oficiálních výsledků voleb neúspěšný) prezidentský kandidát Robert Kyagulanyi Ssentamu známý spíše jako Bobi Wine. Na místě nejsilnější opoziční strany tak vystřídala Forum for Democratic Change (32 poslanců).

Prezident i senátoři mají pětileté funkční období. Vláda Ugandy se podle ústavy „skládá z prezidenta, viceprezidenta, a takového počtu ministrů, který se prezidentovi může jevit jako přiměřeně nezbytný pro efektivní řízení státu“.

Viceprezidenta, předsedu vlády a ministry jmenuje prezident z řad zvolených poslanců. Při výkonu své funkce je předseda vlády přímo podřízen prezidentovi. Ugandská vláda má v současné době 22 ministrů.

1.2 Zahraniční politika země

Uganda je od r. 1962 členem OSN, zakládajícím členem Organizace africké jednoty (dnes Africká unie) a členem mnoha dalších organizací a regionálních sdružení jako jsou G-77, skupina zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (ACT), Commonwealth, Organizace islámské konference (OIC), Mezivládní úřad pro rozvoj (IGAD) a Východoafrické společenství (EAC).

Určujícím faktorem při formulaci zahraniční politiky země vždy byla a nadále zůstává vnitrozemská geografická poloha, které dominuje klíčová a pro zemi životně důležitá problematika tranzitních koridorů. Základem jsou proto vztahy se sousedy, zejména pak s Keňou a Tanzánií, se kterými Ugandu váže společná koloniální minulost i současné společné členství v EAC. Složitě jsou naopak vztahy s dřívějším spojencem Rwandou (taktéž ovšem členem EAC). Ugandu charakterizuje její silný zájem o africkou politiku a panafricanismus. Často by Uganda ráda hrála větší roli, než na kterou má potenciál.

Uganda se za 35 let vlády prezidenta Yoweri Museveniho stala z nestabilní země vyznačující se převraty, utlačovatelskými režimy, podporou terorismu a občanskými válkami zemí stabilní a v důležitých otázkách (např. boj proti terorismu, vztah k uprchlíkům) s mezinárodním společenstvím příkladně spolupracující. Vzhledem k výraznému demokratickému deficitu však vztahy se západními zeměmi, které jsou zároveň největšími donory ugandské vlády, procházejí vážnou krizí.

Ve východoafrickém regionu má UG výrazně stabilizační roli, mj. aktivním přístupem k řešení konfliktů v Jižním Súdánu a Somálsku. Prezident Museveni je v regionu velmi respektovanou osobností a má velký vliv; např. se mu podařilo v r. 2019 uspořádat trojstranný summit k řešení konfliktu v Jižním Súdánu, který měl na postupnou stabilizaci země klíčový vliv. Museveni byl také dlouholetým prostředníkem mezi stranami sporu v Burundi. Uganda má dlouhodobě velmi chladné vztahy se sousední Rwandou; země se vzájemně obviňují z podvrtné činnosti a podpory povstaleckých skupin. Už dva roky je uzavřen hraniční přechod Gatuna na hlavní spojnici mezi Kampalou a Kigali, což zásadním způsobem komplikuje jak obchod mezi zeměmi, tak hospodářství příhraničních oblastí. Potíže tohoto druhu do značné míry paralyzují celé EAC.

Uganda je největším přispěvatelem personálu do mise Africké unie v Somálsku (AMISOM); kontinent má více než 5000 vojáků.

Uganda je ochotna podílet se na řešení vleklých konfliktů ve východní DR Kongo, odmítá však účastnit se mnohonárodních sil (typu AMISOM) proti nejrůznějším ozbrojeným frakcím, dává přednost bilaterální podpoře konžské armády. DRC představuje pro Ugandu nejen bezpečnostní, ale i zdravotní riziko (přenos eboly).

USA jsou tradiční a důležitý spojenec ugandské vlády (boj proti terorismu) a patří k největším donorům (roční výše rozvojové a humanitární pomoci dosahuje téměř 2 mld. USD). Mají velmi důležitou roli v mnoha rozmanitých oblastech včetně profesionalizace armády, léčby 1 mil. HIV pozitivních Ugandčanů, zvýšení produktivity zemědělství a kvality školství a zlepšení výběru daní. Vztahy s USA (podobně jako vztahy Ugandy s dalšími západními zeměmi) však procházejí obtížným obdobím, a to kvůli vážnému demokratickému deficitu v zemi, mj. kvůli násilnému průběhu volební kampaně v r. 2020 a samotných voleb v lednu r. 2021.

Velká Británie zaujala k vývoji v zemi stanovisko také kritické, ale zřetelně mírněji formulované. Vztahy s UK (jakožto bývalou koloniální mocností) mají pro Ugandu zvláštní význam.

Z hlediska reakce na kontroverzní volby (tj. uznání legitimacy režimu) jsou pro Museveniho nejméně problémové Rusko a ČLR a partneři z EAC, jakož i dalších zemí subsaharské Afriky.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 45,7 mil.

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 3,4 %

Demografické složení: 49,5 % muži; 50,5 % ženy

Národnostní složení:

Obyvatelstvo tvoří z 99 % přes 20 černošských kmenů dvou základních etnických skupin: bantuské (jih země) a nilotské (sever). Mezi hlavní bantuské kmeny, které představují zhruba dvě třetiny obyvatelstva, patří Gandové, Sogové, Nyorové a Nkolové. Hlavní nilotské kmeny jsou Itesové, Acholiové, Langiové a Karamajongové.

V zemi byla nepočtená, avšak ekonomicky významná asijská menšina. Aminova vláda ji v r. 1972 z převážné části vypudila.

Náboženské složení : 84 % křesťanství, 14 % islám

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ugandská ekonomika je založena na zemědělství a káva je hlavním vývozním artiklem. Uganda má také malá ložiska mědi, zlata a dalších minerálů. Ugandský průmysl je nerozvinutý. Mezi hlavní průmyslová odvětví patří zpracování cukru, pivovarnictví, tabákový průmysl, textilní průmysl a výroba cementu a oceli. Hlavními exportními partnery Ugandy jsou: Keňa, Spojené arabské emiráty, Konžská demokratická republika, Rwanda a Itálie. Hlavní exportní komodity zahrnují kávu, ryby a rybí výrobky, čaj, bavlnu, květiny, zahradnické produkty a zlato. Hlavními dovozními partnery Ugandy jsou Čína, Indie, Spojené arabské emiráty, Keňa, Japonsko, Saúdská Arábie, Indonésie a Jižní Afrika. Hlavní importní komodity zahrnují kapitálové vybavení, vozidla, ropu, zdravotnické potřeby a obiloviny.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	5,9	-1,4	5,1	5,8	6,2
HDP/obyv. (USD/PPP)	2 130,00	2 240,00	2 160,00	2 280,00	2 450,0
Inflace (%)	2,9	3,8	2,2	3,8	4,6
Nezaměstnanost (%)	1,9	2,8	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	4,1	4,3	4,5	5	5,1
Import zboží (mld. USD)	7,7	7,4	7,8	8,3	8,7
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,8	-2,6	-3	-3,2	-3,5
Průmyslová produkce (% změna)	5,3	1,1	5,1	7,2	7,8
Populace (mil.)	44,3	45,7	47	48,3	49,6
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Ugandská ekonomika se v roce 2021 vzpamatovávala z lednových prezidentských voleb, které opět vyhrál prezident Museveni. Restartování ekonomiky v roce 2021 nepomohlo prodlužování proti Covidových opatření, jako byl přísný zákaz vycházení od 19hodin do 5:30 ráno a zavřené školy. Vláda sice vyzývala k očkování, ale země se potýkala s nedostatkem vakcín. Ze země během pandemie odešly mezinárodní firmy jako Shoprite a Africell, byla omezena letecká spojení a to jen přispělo k tlaku na vládu zmírnit proticovidová opatření.

Během pandemie se zvýšila zadluženost země, která v roce 2022 dosáhne 50% HDP. Snížil se daňový příjem a celková výkonnost ekonomiky je pod úrovní z doby před COVID 19. Vláda slibuje více investic do dopravy zvláště do výstavby silnic na které by chtěla uvolnit rekordní částku asi 1,5 miliard USD. V roce 2022 také začne výstavba největší hydroelektrárny Karuma s výkonností 600MW, která bude prodávat přebytek energie do Keni a Jižního Sudánu.

Příjmy z datových služeb od hlavních telcom firem – MTN a Airtel - představují asi čtvrtinu celkového příjmu Ugandy. Vláda v roce 2021 zavedla novou 12 % daň na internetové služby, která by ovšem mohla poškodit lukrativní segment telcom průmyslu. Experti jako reakci uživatelů očekávají dočasný pokles ve využívání internetu.

Až do listopadu 2021 byly obchodní vztahy mezi Ugandou a Keňou poznamenány neshodami ohledně vývozu zvláště cukru a mléka. Koncem roku 2021 došlo k obchodním jednáním, které částečně pomohly zlepšit atmosféru.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-9,2
Veřejný dluh (% HDP)	52,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,7
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Bankovní dohled v Ugandě spadá pod Centrální banku Ugandy (BoU). BoU byla založena v roce 1966. Kromě bankovního dozoru je BoU rovněž odpovědná za podporu makroekonomické stability v zemi. 62 % populace Ugandy nemá přístup k finančním službám. Počet obyvatel, kteří mají účty v bankách, je pouze 4 miliony nebo li pouze 33 % z 12 milionů lidí, kteří by účty v bankách mít mohli. Poměr úspor k HDP je tak stále nízký a dosahuje 16 % HDP. Poměr objemu úvěrů k HDP je rovněž nízký a tvoří pouze 11,8 % HDP.

Přesto bankovní sektor v Ugandě zaznamenal v průběhu let stabilní růst aktiv. Do konce roku 2019 vzrostla celková aktiva sektoru na 33,3 miliard Ugx., což představuje průměrná celková aktiva na jednu regulovanou banku 1,28 miliard Ugx. Aktiva bank tak vzrostla za posledních 16 let o 251 %. Většina bank v zemi má zahraniční vlastnictví, včetně významných mezinárodních institucí, jako jsou Stanbic, Citibank, Barclays a Standard Chartered. Zahraniční banky pak doplňují místní banky jako DFCU Bank, Crane Bank a Cerudeb. Zatímco velikost finančního sektoru rostla, výkonnost bank významně poklesla, přičemž řada finančních institucí vykazuje podkapitalizaci, nízkou kvalitu aktiv, vyšší ztrátovost banky a nižší návratnost investic. Počet nesplácených úvěrů se blíží 6 %, přičemž nesplácené úvěry se rozšířily do každého ekonomického segmentu.

2.4 Daňový systém

Uganda získává většinu svých daňových příjmů z daní z příjmu a z daně z přidané hodnoty. Dalšími daněmi jsou např. daň z nemovitostí či spotřební daň. Výběr daní však není schopen pokrýt fiskální výdaje a ugandský veřejný rozpočet je závislý na zahraniční rozvojové spolupráci.

Daň z příjmu FO rezidentů, 10 – 30 %

Základ - Osoba žijící v Ugandě podléhá dani ze svého celosvětového příjmu.

Zdanitelný příjem - příjem zahrnuje příjem ze zaměstnání, zisky z výkonu živnosti, podnikání nebo profese; kapitálové zisky; dividendy; zájem; a nepeněžní výhody, výhody nebo zařízení získaná výdělečnými prostředky.

Daň z příjmu PO – 30 %

Základ - Pro všechny společnosti - příjem plynoucí z Ugandy nebo příjem z ní odvozený (tj. příjem z Ugandy) je zdanitelný. Malé podniky jsou zdaňovány na základě jejich obrátu.

Zdanitelný příjem - zdanitelný příjem je hrubý příjem dosažený během daňového roku, mínus celkové přípustné odpočty. Hrubý příjem zahrnuje podnikatelské i majetkové příjmy.

Daň z přidané hodnoty – 18 %

Zdanitelné transakce - DPH je vybírána z prodeje zboží a poskytování služeb a na dovoz zboží a služeb bez výjimky. Zboží a služby s nulovou sazbou zahrnují specifikované dovážené zboží a služby, používané zejména v zemědělství, zdravotnictví a vzdělání.

Očekávaný vývoj: Veřejné finance Ugandy jsou a zůstanou v deficitu i v příštích dvou letech. Nelze očekávat snížení daňových sazeb.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

V současné době se vztahy EU se Ugandou zaměřují hlavně na rozvojovou spolupráci v oblastech rozvoje venkova, energetiky a správy věcí veřejných a pravidelný politický dialog o otázkách vnitřních věcí, lidských práv a regionální spolupráce. V daleko menší míře je pozornost věnována otázkám obchodu a investic o čemž svědčí i skutečnost, že Dohody o hospodářském partnerství (EPA) vyjednaná mezi EU Východoafrickým společenstvím (EAC: Burundi, Keňa, Rwanda, Tanzanie a Uganda) již v roce 2014 nebyla stále ratifikována. Přesto je EU hlavním dovozním partnerem Ugandy, a to zejména u průmyslových výrobků, zařízení pro zpracování dat, lékařské techniky atd.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	452,4	470,1	473,7	631,1	736,9
Import do EU (mil. EUR)	497,7	458,7	417,9	443,3	535,2
Saldo s EU (mil. EUR)	45,3	-11,4	-55,8	-187,7	-201,7

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

ČR poskytuje Ugandě preferenční přístup na trh. Preference jsou nerekiproční a mají formu osvobození od cla. Ugandský vývoz do ČR tvoří hlavně zemědělské komodity. Preference pomáhá Ugandě, zejména v oblastech zemědělských produktů, jako je čaj, káva. Přesto je obchodní bilance Ugandy s ČR ve prospěch ČR, a to díky exportu českého obranného průmyslu.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0,1	0,3	0,3	0,7	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	0,2	0	0	0	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,2	-0,3	-0,3	-0,6	N/A

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	2 480,0	2 620,7	3 007,6	3 161,0	3 102,1
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	4 265,7	5 279,0	6 148,4	6 615,6	6 099,1
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-1 785,7	-2 658,3	-3 140,8	-3 454,6	-2 997,0

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

V příštích letech by měla Uganda začít těžit ropu. Hlavní firma v ugandském ropném průmyslu je francouzský TotalEnergies a v Ugandě bylo dosud objeveno 6,5 miliard barelů ropy, z čehož je ovšem „jen“ 1,4 miliard vytěžitelných. Uganda je též významným exportérem kávy a čaje.

Uganda Revenue Authority, výběřčímu daní pro Ugandu se ani v roce 2021 nedařilo splnit měsíční cíle a nově zavedené daně budou mít vliv na zisky v určitých sektorech. Tím je například těžba zlata, která byla v roce 2021 výrazně úspěšná (export zlata v 2021 měl hodnotu 1,1 miliard USD v porovnání s 6,8 milionů USD o 9 let dříve). Tento růst byl způsoben hlavně výstavbou rafinérií zlata, kterých je nyní v zemi pět. Uganda zavedla v červenci 2021 novou exportní daň na rafinované zlato 5% a na nezpracované zlato 10%. Efekt byl okamžitý – exportéři protestovali proti dani a ze země nebyl od července vyvezen ani gram zlata.jednání pokračují i v 2022. V jednáních je také nový důlní zákon, který by dovolil zakládání národních důlních společností, ve kterých bude mít stát až 15 %.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Jednání o Dohodě o hospodářském partnerství (EPA) s Východoafrickým společenstvím (EAC) byla dokončena v říjnu 2014. Dohoda EPA obsahuje ustanovení o obchodu, celních, hygienických a fyto-sanitárních opatřeních, udržitelném rozvoji zemědělství a rybolovu. Dohoda by měla zvýšit podíl EU na celkovém dovozu EAC z 10,6 % na 12,6 %. EPA EAC-EU poskytuje okamžitý bezcolní a bezkvótový přístup na trh EU pro veškerý vývoz EAC a částečné a postupné otevírání trhu EAC dovozům z EU. Ochranná opatření umožňují každé straně znovu zavést cla, pokud hrozí, že dovoz z druhé strany by narušil její ekonomiku. EPA obsahuje podrobná ustanovení o udržitelném zemědělství a zajišťování potravin a o udržitelném využívání zdrojů v oblasti rybolovu. Zahrnuta je kapitola o hospodářské a rozvojové spolupráci. Strany se zavazují uzavřít jednání o životním prostředí a udržitelném rozvoji, službách, investicích a rozvoji soukromého sektoru do pěti let od vstupu dohody v platnost. Několik článků se týká institucionálního uspořádání a mechanismu urovnávání sporů. Dohoda EPA spadá pod dohodu z Cotonou: porušení jednoho z jejích „základních prvků“ zahrnujících lidská práva, demokratické zásady a právní stát by mohlo mít za následek pozastavení obchodní preference dohody EPA pro dotyčnou zemi. Podpis dohody EPA byl pozastaven kvůli diskusím v rámci EAC a v současné době i znovuprojednávání v rámci EU.

Smlouvy s ČR

Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Ugandskou republikou o potvrzení platnosti Smlouvy mezi republikou Československou a královstvím Velké Británie a Irska o vzájemném vydávání zločinců (6.12.1965). Bártrová dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky (zastoupenou Federálním ministerstvem zahraničního obchodu) a vládou Ugandské republiky (1.9.1988). Přestože ČR nemá uzavřenu s Ugandou ani dohodu o dvojím zdanění ani dohodu o ochraně investic, nebrání tato skutečnost rozvoji obchodních vztahů, o čemž svědčí rostoucí vývoz ČR do Ugandy i kladné saldo obchodní bilance.

3.4 Rozvojová spolupráce

Uganda je příjemcem rozvojové pomoci a je na ní i přes snahu vlády stále silně závislá. Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Malé lokální projekty (dále jen „MLP“) jsou nástrojem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR v gesci MZV ČR. Cílem MLP je podpořit rozvojové aktivity menšího rozsahu lokálních subjektů daných zemí. Aktivitami menšího rozsahu se rozumí např. dodávky vybavení či materiálu nebo technologie (i českého původu), školení, podpora rozvojových aktivit místních institucí a organizací, spoluúčast na dílčí části většího, např. mezinárodního projektu. MLP jsou prováděny místními realizátory přímo v rozvojové zemi. Námět na projekt zahraniční rozvojové spolupráce musí být vypracován do aktuální verze identifikačního formuláře, který žadatelé obdrží po kontaktování příslušného Velvyslanectví ČR. Řádně vyplněný formulář je nutné návazně expedovat zpět na velvyslanectví. Všechny náměty jsou posuzovány ve spolupráci s MZV ČR.

Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na:
https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/sektory_projekty/male_lokalni_projekty

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V rámci dlouhodobého plánu rozvoje zdravotnického sektoru má ugandská vláda každoročně vynakládat 8,5 % svého rozpočtu na rozvoj zdravotnictví. V zemi je velká nemocnost tuberkulózou, malárií a s ní spojenými nemocemi, nedostatečná je především neonatologická péče. Vzhledem k tomu, že se zdravotnická zařízení do země dovážejí, představují vládní i nevládní investiční plány příležitosti pro české exportéry.

► Obranný průmysl

Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z působení ugandských jednotek v Jižním Súdánu (za předpokladu neexistence embarga). Díky zapojení do misí OSN tak nejsou ozbrojené složky závislé pouze na příjmech z ugandského státního rozpočtu. Dodávky pro ugandské ozbrojené složky představují příležitost pro dodavatele z oblasti obranného průmyslu. Potenciál lze spatřovat v oblasti výcviku pilotů a oprav a dodávek letecké techniky, stejně jako v oblasti radarových a sledovacích systémů.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství je základním sektorem ekonomiky, zaměstnává 80 % pracovní síly, avšak na HDP se podílí pouze jednou čtvrtinou. Vláda proto navýšila od roku 2018 výdaje na podporu zemědělství o 60 % s tím, že finanční podpora rozvoje zemědělství zůstává vládní prioritou i v příštích letech. Rozvoj zemědělství tak představuje exportní příležitosti. Kromě toho Národní plán rozvoje stanovil nárůst exportu ze 1,3 miliardy USD v roce 2014 na 4 miliardy USD do roku 2022. Tohoto nárůstu má být dosaženo navýšením podílu zpracování domácí zemědělské produkce, což s sebou přinese nárůst zájmu o dovoz potravinářských technologií a navýšením produkce u zemědělských komodit. Na zvýšení produkce se má vynaložit 600 mil USD a neobejde se bez moderní zemědělské mechanizace, která se však do Ugandy dováží.

► Energetický průmysl

Uganda je bohatě obdařena energetickými zdroji. Patří mezi ně vodní energie, biomasa, solární a geotermální energie a fosilní paliva. Potenciál energetických zdrojů v zemi tak zahrnuje odhadovanou kapacitu 2 000 MW vodní energie, 450 MW geotermální energie, 1 650 MW kogenerace z biomasy a 5,1 kWh/m² sluneční energie. Problém je jak na straně nedostatečné výrobní kapacity, tak na straně rozvodných sítí. Existující rozvodnou síť o rozsahu přibližně 3 000 km je nutné zdvojnásobit. K dosažení změny tak vláda otevřela sektor energetiky pro soukromé investory. Rozvoj energetického sektoru tak nabízí kromě dodávek zařízení i investiční příležitosti pro české firmy.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

V obchodním styku je možno se v Ugandě setkat s představiteli různých komunit, které mají specifické znaky při obchodních jednáních. Tyto vyplývají z rozdílných kulturních tradic i mentality partnerů. Většina obchodních partnerů se často přizpůsobuje ve svém jednání a vystupování chování bývalé koloniální země.

4.2 Oslovení

Při obchodních jednáních je dáována přednost neformálnímu přístupu. Výjimkou jsou státní instituce, kde je nutno dávat dostatečně najevo s kým a na jaké úrovni je jednáno. Ojediněle se může stát, že je jednáno s lidmi, kteří očekávají titulování. Jde o absolventy evropských, ale i amerických technických univerzit, kteří si v rozporu s anglickými zvyklostmi na vizitkách uvádějí titul "Eng.". V těchto případech se doporučuje při oslovení tento titul používat. V případě, že partnerem je např. poslanec, předchází jménu titul "Honourable". Je třeba si rovněž uvědomit, zda je Váš produkt či služba uplatnitelná na ugandském trhu. Trh je zde z 90 % čistě proimportní a většina věcí se dováží ze zahraničí. Je důležité mít na paměti, že trh je velmi citlivý na cenu. Hodně zboží se dováží z Číny a Indie. Konkurovat těmto výrobcům cenou není přirozeně možné. Ani bohatší střední třída neupřednostňuje bohužel kvalitu před cenou. Situaci ještě komplikuje zahraniční rozvojová spolupráce, v rámci které se zboží dodává formou darů. Před oslovením partnerů je proto vhodné se obrátit na ZÚ a ověřit perspektivu zboží na trhu.

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (lokace a čas schůzky /kancelář, restaurace; oběd, večeře/, vizitky, dárky atd.)?

Na jednání s ugandskými partnery je nutno se připravit stejně svědomitě a přistupovat k nim stejně jako k jednání s partnery v západní Evropě. Prezentace proto musí být jasná, srozumitelná a přesvědčivá. Ugandané neradi čtou mezi řádky, proto je třeba hovořit konkrétně a přímo k věci. Je rovněž potřeba si být vědom toho, že to, „dohodnuté“ ustanovení je ze strany ugandských partnerů vnímáno jako „předběžné dohodnutí“. Na druhou stranu od evropských partnerů je očekáváno přesné plnění ujednání. Tato „asymetrie“ do velké míry znesnadňuje realizaci kontraktů v Ugandě. Rovněž vnímání času v Ugandě je značně originální. Zejména jednání na úřadech a ministerstvech se odehrávají zcela chaoticky a není tak možné plánovat časový harmonogram. Potvrzení schůzky na ministerstvu se dozvíte obvykle pár hodin dopředu, ale určitě ne třeba s týdenním předstihem. Ani potvrzení schůzky neznamená, že se schůzka skutečně uskuteční a nebude přesunuta o několik dní. V případě služební cesty je nutné počítat s dostatečnou časovou rezervou, obrnit se trpělivostí a být flexibilní. Používání vizitek je běžné, Ugandané používají rádi kvalitní papír i velice barevný tisk. Evropan nesmí být zaskočen tím, že emailová adresa třeba i náměstka ministra je na serveru Yahoo nebo Googlu. Je to dáno nespolehlivostí IT sítě státní správy, ale i soukromých firem. Ugandané mají velmi rádi ceremonie a obřadnosti, na oficiálních jednáních je ugandská strana zastoupena početným sborem. Dárek je velice vhodný a může napomoci lepší komunikaci. Jednání (minimálně ta úvodní) jsou vedena v kancelářských prostorech.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Nepodléhejte prvním dojmům, zejména ne těm založeným na zažitých klišé a mediálních obrazech „chudé Afriky“. Jedním z charakteristických prvků subsaharské oblasti je značná propast mezi společenskými vrstvami. Řada Ugandanů, kteří zastávají vyšší posty ve státní správě či ve vedení soukromých subjektů, pochází ze společensky úspěšně etablovaných, často vlivných a finančně dobře zajištěných rodin. Proto bývají absolventy či mají akademické tituly z jedné či více prestižních světových univerzit. Afričané si obecně cení dosažení vysokého společenského statusu, což ti úspěšně často demonstrují nápadným důrazem na okázalost a materiální sebezprezentaci. Je dobré partnera oslovovat titulem např. pane doktore, pane řediteli.

Jací jsou ugandští obchodníci?

Ugandští partneři bývají obvykle na jednání připraveni, především mají dobrou znalost o cenách konkurence. Představu o českých výrobcích však příliš jasnou nemají. Proto je žádoucí vyzdvihnout kvalitu vlastního zboží a od samého počátku eliminovat jakékoliv srovnávání s čínským ekvivalentem poukázáním na skutečnost, že čínské zboží se nedá v žádných parametrech s evropským zbožím srovnávat. Ugandané dobře vědí, že Čína do Afriky vyváží zboží podřadné kvality a proto není od věci na tuto skutečnost poukázat. Při vzájemných rozhovorech je třeba být vnímavý, otevřený, být připraven na neobvyklá řešení, nepovyšovat se ani neponižovat, pružně držet svůj standard.

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

Při jednání s Ugandany neexistují zásadní kulturní odlišnosti od evropských zvyklostí. Ženy jsou respektovány jako obchodní partneři, je zde řada ministryň a podnikatelek. Na druhé straně se velmi dbá na ceremonie. V afrických partnerech je hluboce zakořeněna úcta ke stáří a cit k hierarchii. Proto může být dobré, aby byl součástí obchodní delegace i služebně starší kolega.

Jak nakládají ugandští obchodníci s časem v rámci obchodního jednání?

Na schůzku je třeba dorazit přesně, ale nečekat automaticky totéž od africké strany. Je nutno být flexibilní, počítat s případnými prostoji a zdržením při plánování. V případě zdržení protistrany je nejlépe věc přejít a soustředit se na obsah jednání. V Africe panuje konsensuální způsob vyjednávání. To znamená, že protistrany mluví a mluví, až se vzájemně domluví či umluví. Proto je třeba mít v záloze časový prostor na více schůzek. Při jednáních v Evropě je dochvilnost Ugandanů „nepatrně“ lepší. Ugandský partner má obecně na vše dostatek času, od evropských partnerů je však vyžadována okamžitá reakce na všechny požadavky. I zde platí zvláštní „asymetrie“ vztahů.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka?

Schopnost dohovořit se anglicky je výborná (angličtina je jedním z oficiálních jazyků), hovoří jí většina populace. Je potřeba si zvyknout na místní dialekt.

Existují nějaká komunikační tabu?

Zachování tváře je pro Ugandy nesmírně důležité. Při jednáních je proto potřeba dávat pozor, aby se ugandský protějšek nedostal do trapné situace a dbát na určitou taktnost, citlivost a zdrženlivost. Obecně platí, že je vhodné se vyhnout etnickým a národnostním tématům.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Určitě osobní jednání. Obchod se zde neuzavírá po emailu či telefonu, pokud se partneři dlouhodobě neznají. Je nutné nejdříve vybudovat osobní důvěru. Na druhou stranu jsou již běžné (a oblíbené) videokonference, jako první navázání kontaktu.

4.5 Doporučení

Co byste doporučili podnikatelům, kteří se do Ugandy chystají?

Základní zásady při jednání s ugandskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

- Kontaktovat ZÚ Nairobi, které vám může poskytnout aktuální informace, poradit s obchodním případem, ověřit reálnost obchodní nabídky, poskytnout asistenci
- Navázat s partnerem osobní vztah (zjistit jeho záliby, pozvat jej do ČR, zde se mu řádně věnovat). Je ovšem potřeba zvážit, zda existuje na straně partnera skutečný zájem. Není neobvyklé, že spíše než o obchod má „potencionální partner“ zájem o návštěvu Evropy. Na druhou stranu věrohodného partnera návštěva ČR přesvědčí o vyspělosti ČR a tedy i výrobků z ČR pocházejících.
- Vždy se usmívat, být zdvořilí a příjemní.
- Nestěžovat si kvůli maličkostem.
- Kritiku udělat nepřímou a vyhnout se konfrontaci.
- Nikdy nedávat najevo rozčílení – hrozí ztráta respektu partnera.
- Nesnažit se očividně o získání výhody před partnerem – je třeba být kooperativní a spolupracovat. Jedna vyhraná bitva může někdy prohrát válku.
- Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích. Jednání však nesmí být ani rozvláčná a musí mít předem stanovený cíl.
- Počítat s průtahy – zakalkulovat je do programu i do ceny.
- Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní.
- Vždy počítat s tím, že bude vyžadována sleva. S tím je nutno počítat v prvotním návrhu ceny. Sleva však nemůže být přemrštěná. Cenový faktor je na místním trhu rozhodující a je často fatální pro dodavatele kvalitního (a tedy dražšího) zboží.

4.6 Státní svátky

1. leden New Year's Day

26. leden NRM Liberation Day

1. květen Labour Day

3. červen Uganda Martyrs' Day

9. červen National Heroes Day

9. říjen Independence Day

25. prosinec Christmas Day

26. prosinec Boxing Day

Pohyblivé svátky: Good Friday , Easter Monday , Eid al-Fitr (konec ramadanu), Eid al-Adha

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Základní nařízení upravující podmínky pro dovoz a vývoz v Ugandě je regionální zákon přijatý Východoafrickým zákonodárné shromáždění, the East African Community Customs Management Act, 2004 (EACCMA) tj. Celní sazebník Východoafrické společnosti z roku 2004. Uganda navíc uzákonila Zákon o spotřebních daních z roku 2014, který má rovněž dopad na dovozu zboží.

Uganda Revenue Authority (URA) má mandát vybírat daně, včetně celních poplatků a dohlížet a implementovat daňové zákony v Ugandě. Ugandský průměrný tarif MFN činí 13 %. Zemědělské produkty čelí větším překážkám (20 %) ve srovnání s nezemědělskými produkty (12 %). Jako člen EAC se Uganda rovněž účastnila jednání o komplexní regionální dohodě o hospodářském partnerství s EU.

Uganda National Bureau Of Standards je odpovědné za normy a řízení kvality a za zajištění jejich uplatňování. Technické předpisy jsou vyvíjeny několika ministerstvy. Podle WTO Trade Policy Review bylo 530 ugandských norem harmonizováno s normami EAC. Uganda neuplatňuje devizovou kontrolu. Místní měna je volně směnitelná. Každá platba provedená v cizí měně do nebo z Ugandy mezi rezidenty a nerezidenty nebo mezi nerezidenty musí být provedena prostřednictvím komerční banky. Každá soukromá společnost musí mít v Ugandě sídlo, na kterou lze adresovat veškerou komunikaci a oznámení a která představuje adresu pro doručování soudních oznámení.

Společnosti jsou registrovány Uganda Registration Services Bureau (URSB), dokončení registrace trvá přibližně jeden den od doby, kdy byly předloženy požadované dokumenty. Společnost se považuje za rezidenta v Ugandě, pokud je založena podle ugandského práva; nebo má místo efektivního řízení v Ugandě. Pokud jde o pravidla převodních cen, transakce mezi spřízněnými společnostmi musí být uzavřeny za tržních podmínek. Jestliže se jedna ze společností přímo nebo nepřímo účastní správy, kontroly nebo má kapitálový podíl ve druhé společnosti nebo se třetí osoba přímo nebo nepřímo účastní řízení, kontroly nebo má kapitálový podíl kapitál jak v obou společnostech jsou tyto společnosti považovány za spřízněné.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční společnosti, které mají v úmyslu podnikat v Ugandě, musí požádat o investiční licenci, kterou vydaná podle zákona o investičních společnostech UIA (Uganda Investment Authority). Investice směřující do výroby energie, těžby, bankovníctví, letecké dopravy, výroba léčiv, vzdělávání, zdravotnictví, telekomunikace a ropného a plynárenský průmysl musí získat „sekundární licenci“ od příslušného ministerstva / agentury, které regulují dané odvětví před podáním žádosti o investiční licence.

Podniky působící v Ugandě musí být rovněž držiteli platné obchodní licence vydanou příslušným obecním licenčním úřadem (v Kampale je to KCCA). Obchodní licenci je třeba získat pro každou pobočku / obchodní subjektu. V případě zájmu české fyzické nebo právnické osoby o zřízení kanceláře, reprezentace nebo společného podniku v Ugandě lze doporučit obrátit se na státní agenturu, UIA (Uganda Investment Authority), která je schopna sdělit aktuální podmínky pro realizaci investičního záměru.

Typy entit, které jsou dostupné pro zahraniční investice:

- Výhradní vlastnictví;
- partnerství;
- veřejná obchodní společnost (akciová společnost)
- společnost s ručením omezeným;
- společný podnik;
- veřejno-soukromý podnik;
- registrovaná pobočka zahraniční společnosti

Pro zahraniční investory jsou k dispozici následující zvýhodnění:

- pobídky podporující zemědělské činnosti;
- daňové prázdny poskytované investorům v průmyslových parcích nebo ekonomických zónách v závislosti na výši investovaného kapitálu;
- pobídky dostupné v rámci EAC, včetně programů navracení cla

5.3 Marketing a komunikace

Požadavky na marketing jsou zpravidla domlouvány s příslušným místním zástupcem, který často žádá finanční podporu pro zavedení určitého výrobku na trh. Aspekt propagace se neodlišuje od formy běžné ve vyspělých státech a je ze strany českých exportérů často podceňován. Propagaci na místě nelze provádět bez anglických prospektů a technických popisů. U spotřebního zboží, ale i u některého zařízení je obvyklá propagace v médiích, zejména v tisku.

Z oblasti digitální propagace je vhodné mít svou FB stránku. Řada ugandských firem využívá ke své propagaci výhradně FB a ani nemá vlastní webové stránky.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Uganda je stejně jako celá řada rozvojových zemí aktivním členem WTO. Ochrana duševního vlastnictví je i tak však na legislativní úrovni minimální, ještě horší je její praktické uplatňování. Ohroženi jsou především dodavatelé anglosaského show-businessu, hrozbu ale limituje velmi omezená koupěschopnost obyvatelstva, pro které jsou už i čisté nosiče dat a přehrávací zařízení nedostupné. Další skupinou, ve které by se mohly omezeně objevit i české firmy, jsou výrobci softwaru. Kopírování se týká ovšem hlavně spotřebního a zábavného softwaru. Krádeže technologických softwarových aplikací jako i obcházení patentových práv, které by mohly české podniky ohrozit nejvíce, narážejí na nízkou technickou kulturu v zemi.

Následující mezinárodní dohody mají právní platnost:

- African Regional Intellectual Property Organization (Banjul Protocol)
- Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
- Paris Convention for the Protection of Industrial Property
- Nairobi Treaty
- World Intellectual Property Organization
- World Trade Organization

Přestože je Uganda členem Pařížské úmluvy, není signatářem Madridského protokolu. Proto v ugandských právních předpisech neexistuje žádné ustanovení týkající se mezinárodní ujednání o ochranných známkách. Proto není vždy možné nárokovat prioritu konvence. Registr však v praxi prioritu přijímá, ačkoli účinnost a platnost prioritního nároku jsou nejasné.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se zásadně zadávají formou tendrů. Jako první krok zejména v případě tendrů na stavební práce nebo konzultační činnosti bývá předkvalifikace a registrace zájemců, kteří, pokud jsou vyhodnoceni pro daný účel jako vhodní, jsou poté oslovováni již přímo formou zaslání tendrových podmínek. Tendry jsou zveřejňovány v denním tisku. Termíny pro podávání nabídek bývají však velmi krátké, takže reálnou nadějí na úspěch mají většinou pouze ty firmy, které jsou v místě přímo fyzicky přítomny, nebo které zde mají své zástupce.

Formální systém a právní rámec v rámci tendrů je stanoveno zákonem o (PUBLIC PROCUREMENT AND DISPOSAL OF PUBLIC ASSETS) PPDA 2003 a nařízeními, která PPDA doplňují. Zákon o veřejných zakázkách a nakládání s veřejnými aktivy (PPDA) z roku 2003 zřídil Úřad pro veřejné zakázky a nakládání s veřejnými aktivy (PPDA) jako hlavní regulační orgán pro veřejné zakázky a nakládání s veřejným majetkem v Ugandě.

Novely zákona o PPDA přinesly změny, na základě kterých došlo k posílení role PPDA při výkonu jejího regulačního mandátu.

Kontakt na PPDA:

PPDA Head Office, UEDCL Towers Plot 39 Nakasero Road P.O.Box 3925, Kampala Uganda, Tel: +256-414-311100, Email: info@ppda.go.ug

V případě tendrů, které jsou financovány některými bankami nebo agenturami, kde ČR není členem (např. African Development Bank), je nutné, aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky či agentury.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Ugandský právní systém je primárně založen na statute law doplněné o common law, customary law a aspekty islámského práva. Zákon o judikatuře předepisuje zákony platné v Ugandě jako psané právo, a pokud se na něj nevztahuje psané právo, použije se obecné právo a doktríny spravedlnosti, případně zavedený a aktuální zvyk. Kde není použitelné výslovné pravidlo, Vrchní soud může jednat v souladu se zásadou spravedlnosti a dobrého svědomí. V případě sporu mezi zahraničním investorem a vládou ve vztahu k registrovanému investoru má být vynaloženo úsilí k urovnání sporu jednáním o smírném urovnání sporu.

Pokud spor není urovnán jednáním, může být předložen k arbitráži. Uganda přijala Newyorskou úmluvu a Úmluvu ICSID. Ugandský zákon o Zahraničních investicích z roku 2019 tak stanoví postup pro vypořádání investičních sporů prostřednictvím následujících čtyř kanálů:

- přímá jednání o smírném urovnání v souladu se Zákonem o rozhodčím řízení a smírčím řízení
- Úmluva ICSID, v rámci dvoustranných nebo mnohostranných dohody o ochraně investorů, u kterých jsou Uganda i vláda, odkud společnost pochází, signatáři
- stížnost k Vrchnímu soudu; nebo · jiné mezinárodně uznávané postupy řešení sporů
- Zákon o arbitráži a smírčí m řízení umožňuje využít mezinárodní arbitráž úmluvy, které lze použít na domácí a mezinárodní obchodní spory

Alternativně mohou být spory řešeny také prostřednictvím soudního systému. V případě nových obchodních kontaktů se používá neodvolatelný dokumentární akreditiv, otevřený u renomované banky. Při menších zakázkách u nových odběratelů není neobvyklý plat předem.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Požadavek pro vstup do země pro držitele všech druhů pasů ČR - platné vstupní nebo tranzitní vízum.

Žádost o vízum mohou držitelé pasů ČR podat 1) prostřednictvím internetu, a to na webové stránce spravované ugandským Ministerstvem vnitra <https://www.visas.immigration.go.ug>; tuto možnost ugandské úřady vysoce preferují; 2) na Velvyslanectví Ugandy v Berlíně – podrobné vízové informace jsou na stránkách velvyslanectví

Správné poplatky za podání žádosti o ugandská víza jsou následující: Diplomatičké vízum (pro držitele diplomatických a úředních pasů) – osvobozeno od poplatku Běžné turistické vízum, tranzitní vízum 50 USD Vízum pro více vstupů na 6 nebo 12 měsíců 100 USD Vízum pro více vstupů na 24 měsíců 150 USD viz článek na stránkách ugandského velvyslanectví v Berlíně [https://berlin.mofa.go.ug/data-dnews-144-WARNING-AGAINST-FRAUDULENT-ELECTRONIC-VISA-\(e-Visa\)-APPLICATION-PORTALS.html](https://berlin.mofa.go.ug/data-dnews-144-WARNING-AGAINST-FRAUDULENT-ELECTRONIC-VISA-(e-Visa)-APPLICATION-PORTALS.html)

Velvyslanectví Ugandy v Berlíně varuje před podvodnými stránkami nabízejícími vyřízení ugandských víz. Podle článku se tyto stránky snaží vypadat jako oficiální, jejich skutečným účelem je však žadatele zmást a podvodně od nich získat vysoký poplatek. Rozpoznávacím znamením je, že podvodné stránky nemají oficiální logo Uganda Directorate of Citizenship and Immigration Control s ugandským státním znakem.

Podání žádosti o ugandské online vízum tedy musí probíhat vždy výhradně ze stránky <https://www.visas.immigration.go.ug/>

Všeobecně se doporučuje získat před cestou do Ugandy online vízum, protože zajišťuje na hranici poměrně rychlé odbavení. Podání žádosti o vízum na letišti nebo pozemním hraničním přechodu bývá často spojené s dlouhým čekáním.

Běžné turistické vízum neumožňuje vykonávat na území Ugandy výdělečnou činnost.

Doporučujeme ověřit si před cestou aktuální podmínky vstupu do země na ugandském velvyslanectví akreditovaném pro ČR. Kontakt: Embassy of the Republic of Uganda E -mail: office@ugandaembassyberlin.de nebo consular@ugandaembassyberlin.de web: <https://berlin.mofa.go.ug/>

S ohledem na časté dotazy veřejnosti zdůrazňujeme, že Velvyslanectví ČR v Nairobi se nijak neúčastní řízení k vydání ugandských víz. Případné dotazy doporučujeme adresovat ugandskému velvyslanectví v Berlíně.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zahraniční zaměstnanci potřebují zvláštní průkaz nebo pracovní povolení pro zaměstnání v Ugandě. Zvláštní průkaz je krátkodobé pracovní povolení poskytované zahraničním zaměstnancům, jehož doba zaměstnání nepřesáhne na souhrnné období pěti měsíců, vzhledem k tomu, že pracovní povolení se uděluje zahraničním zaměstnancům, jejichž doba platnosti je zaměstnání je na šest měsíců až tři roky. Jako předpoklad pro získání pracovního povolení pro zahraničního zaměstnance musí společnost projít procesem profilování a získat kódové číslo z Ředitelství pro občanství a imigrační kontrolu (DCIC). Poté může společnost podat žádost o příslušné pracovní povolení online pomocí číselného kódu vydaného DCIC.

Počet pracovních povolení, která má společnost k dispozici, není nijak omezen. V praxi DCIC schvaluje žádosti o pracovní povolení, pokud zaměstnavatel poskytne požadovanou dokumentaci a zaplatí předepsané poplatky pro příslušná pracovní povolení a úspěšně prokáže, že zaměstnanci přispějí svými dovednostmi a znalostmi k úspěchu podnikání společnosti, a navíc, že není snadno dostupné získat požadované dovednosti od místních ugandských zaměstnanců. DCIC rovněž stanovuje různé specifické požadavky pro různá odvětví zaměstnanosti.

Pokud jde o ugandské pracovní předpisy, může být zaměstnanec dočasně přidělen do Ugandy. V tomto případě není zákonný požadavek pro místní ani zahraniční zaměstnance být zaměstnán místním subjektem. Z pohledu ugandské imigrační legislativy je však zaměstnání u místního zaměstnavatele předpokladem pro podání žádosti o pracovní povolení.

Pracovní smlouvy na dobu určitou, které jsou definovány časem nebo účelem jsou povoleny ve smyslu zákona o zaměstnanosti.

Není vyžadováno, aby byla odměna za práci vyplácena v místní měně.

Každý zaměstnavatel zaměstnávající pět nebo více zaměstnanců se musí zaregistrovat u NSSF do 21 dnů od vzniku povinnosti zaregistrovat se jako přispívající zaměstnavatel. Kromě toho musí mít každý zaměstnanec své vlastní číslo sociálního zabezpečení NSSF, na které jsou příspěvky poskytovány.

Ugandská zdravotnická zařízení mohou většinou poskytovat pouze základní lékařské služby; v budovách často chybí základní potřeby, jako je tekoucí voda a elektřina. Zdravotnická zařízení často nemají dostatek personálu k provozování centra. Složitější léčebné a diagnostické metody, jako jsou MRI a CAT skeny, navíc nejsou dostupné. Závažnější nemoci, jako je rakovina, mrtvice a srdeční choroby, mohou být v zemi obtížně léčitelné. Obecná chirurgie je k dispozici, ale s nedostatkem lékařů může čekačí doba trvat týdny až měsíce. Cizinci pracující v Ugandě by si měli před příjezdem do Ugandy zakoupit mezinárodní zdravotní pojištění. V zemi existují také soukromé nemocnice, které složitější služby v omezené míře poskytují. Dále se důrazně doporučuje, aby cizinci měli takové pojištění, které pokryje náklady na nouzovou evakuaci a přepravu ať již do okolních zemí či do Evropy. V případě, že dojde k vážnému zranění, mohou náklady na dopravu do nejbližšího zdravotnického střediska mimo Ugandu stát až desítky tisíc USD.

5.9 Veletrhy a akce

Uganda International Trade Fair - 3. - 10. října 2022 - Uganda Manufacturers Association - Uganda International Trade Fair (uma.or.ug)

Větší regionální veletrhy probíhají v Keni a je potřeba pečlivě ověřit, zda jsou "mezinárodní" veletrhy opravdu většího než jen lokálního významu.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Honorární konzulát České republiky / Honorary Consulate of the Czech Republic

12 Kampala Road, Charm Towers, Ground Floor, Suite 139 P. O. Box 33996 Kampala, Uganda

Telefon +256-41450619, +256-757450832, +256-718889900

E-mail: czconsul@kla.co.ug, kampala@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Stephen Mpuuga KABOYO, honorární konzul

Působnost úřadu: celé území Ugandské republiky

Provozní hodiny úřadu: pondělí až pátek 10.00 - 12:30 (kromě státních svátků ČR a Ugandy)

Nouzová telefonní linka Velvyslanectví ČR v Nairobi (telefonní číslo +254 726 489 626) funguje pouze mimo pracovní dobu velvyslanectví a je určena výhradně občanům ČR v nouzi či ohrožení života či zdraví.

Ideální spojení z mezinárodního letiště v Entebbe na honorární konzulát je vozem taxislužby. Z bezpečnostních důvodů doporučujeme sjednat jízdu u přepážky autorizované taxislužby přímo v budově letiště (případně službou Uber) a v žádném případě nevyužívat služby řidičů čekajících před letištní budovou. Veřejnou dopravu zásadně nedoporučujeme z bezpečnostních i hygienických důvodů. Cestovní čas z letiště dosahuje dle hustoty provozu 1 až 3 hodiny. Vzdálenost mezi mezinárodním letištem a honorárním konzulátem je dle zvolené trasy 40 – 50 km. Honorární konzulát leží v centru Kampaly.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Univerzální telefonní číslo (zdarma) pro pomoc v nouzi (policie, hasiči, záchranná služba) 999 nebo 112

1. Policie (Uganda Police Force) Přehled praktických telefonních čísel viz <https://www.upf.go.ug/national-emergence-toll-free-numbers-for-public-safety/>

Bezplatná pohotovostní čísla Policejní ředitelství (Police headquarters) 0800199990, 0800199991, 0800199992

NATIONAL EMERGENCY CALL CENTER POLICE HEADQUARTERS 0800199399

TOURISM POLICE 0800300117

INFORMATION ROOM CPS KAMPALA 0800122291

OPERATIONS POLICE HEADQUARTERS 0800199699

TRAFFIC OPERATIONS CPS 0800199099

INCIDENT ROOM CPS (COMMAND CENTER) 0800199088

SID – KIREKA 0800199288

MASAKA OPERATIONS 0800199599

PSU BUKOTO 800199299/ 0800199199

CIID HQTRS ANTI CHILD SACRIFICE 0800199499

LANDS KIBULI (CIID) 0800100999

POLITICAL AND ELECTION OFFENCES 0800100912

CRIME INTELLIGENCE HEAD QUARTERS BUGOROBBI 0800199188

ASTU OPERATIONS 0800300112

BUNDIBUGYO – RWENZORI REGIONS 0800300101

CANINE 0800300900

JOC CID HQTRS 0800300111

COMMUNICATION - TELECOM SERVICES POLHEAD 0800300105

DIRECTORATE OF CPC 0800300109

FFP HEADQUARTERS 0800300116

FIRE STATION BUSIA 0800300110

KASESE – RWENZORI REGION 0800300106

KIGEZI REGION OPERATIONS 0800300104

MARINES 0800300113

OPERATIONS – ELEGU BORDER POINT 0800300120

OPERATIONS – KAPCHORWA SIPI REGION 0800300103

2. Hasiči (Fire Department) Univerzální číslo pro pomoc v nouzi včetně pro případ požáru: 112 Hasiči a záchranná služba -
bezplatné číslo 0800121222

V Kampale je dále možné volat tato čísla: Uganda Police Fire Brigade Kampala: 0800199299, +256 414347558 Fire Masters Ltd
Kampala: +256 414258912, +256 312260375

3. Zdravotnická záchranná služba a lékařská pohotovost (Ambulance / Emergency Medical Services)

Univerzální číslo pro pomoc v nouzi včetně nehody, úrazu či situace vyžadující okamžitou lékařskou péči: 999

City Ambulance +256 392177174

Ambulance Africa +256 704448406

Elpa Uganda limited +256 393228050

St. John Ambulance +256 41 4230671

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Office of the President web: <https://op.go.ug/> web: <https://www.statehouse.go.ug/> E-mail: info@statehouse.go.ug Office of the Prime Minister web: <https://opm.go.ug/>

1. Ministry of Agriculture, Animal Industry and Fisheries web: www.agriculture.go.ug E-mail: info@agriculture.go.ug
2. Ministry of Information and Communications Technology web: <http://www.ict.go.ug/> E-mail: ictinfo@ict.go.ug
3. Ministry of Defence and Veterans Affairs web: www.defence.go.ug E-mail: mod.ps@defence.go.ug E-mail: spokesperson@defence.go.ug
4. Ministry of Disaster Preparedness and Refugees web: <https://opm.go.ug/> E-mail: ps@opm.go.ug
5. Ministry of East African Community Affairs web: <https://www.meaca.go.ug/> E-mail: meaca@meaca.go.ug
6. Ministry of Education and Sports web: www.education.go.ug E-mail: permasec@education.go.ug
7. Ministry of Energy and Mineral Development web: www.energyandminerals.go.ug E-mail: ict@energy.go.ug
8. Ministry of Finance, Planning and Economic Development web: www.finance.go.ug
9. Ministry of Foreign Affairs web: www.mofa.go.ug
10. Ministry of Gender, Labour and Social Development web: www.mglsd.go.ug E-Mail: ps@mglsd.go.ug
11. Ministry of Health web: www.health.go.ug E-mail: info@health.go.ug
12. Ministry of Internal Affairs web: <http://www.mia.go.ug/> E-mail: info@mia.go.ug
13. Ministry of Justice and Constitutional Affairs web: <http://justice.go.ug/> E-mail: info@justice.go.ug
14. Ministry of Lands, Housing and Urban Development web: <https://mlhud.go.ug> E-mail: mlhud@mlhud.go.ug , denis.obbo@mlhud.go.ug
15. Ministry of Local Government web: www.molg.go.ug E-mail: ps@molg.go.ug
16. Ministry of Public Service web: <https://publicservice.go.ug> E-mail: ps@publicservice.go.ug
17. Ministry of Trade, Industry and Cooperatives web: www.mtic.go.ug E-mail: mintrade@mtic.go.ug
18. Ministry of Water and Environment web: www.mwe.go.ug E-mail: mwe@mwe.go.ug
19. Ministry of Works and Transport web: <https://www.works.go.ug> E-mail: mowt@works.go.ug
20. Ministry of Science, Technology and Innovation web: <https://mosti.go.ug> E-mail: info@mosti.go.ug
21. Ministry of Tourism, Wildlife and Antiquities web: <https://www.tourism.go.ug> E-mail: info@tourism.go.ug